

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

21 JANUARI 1954.

21 JANVIER 1954.

WETSONTWERP

tot wijziging van de regeling inzake
terbeschikkingstelling
van het onderwijzend personeel.

PROJET DE LOI

modifiant le règlement relatif à la mise
en disponibilité du personnel enseignant.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER Albert VANDEN BERGHE.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. Albert VANDEN BERGHE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

MESDAMES, MESSIEURS.

In haar zitting van Woensdag 16 December 1953, onderzocht uw Commissie voor het Openbaar Onderwijs het wetsontwerp tot wijziging van de terbeschikkingstelling van het onderwijzend personeel (Parl. Stuk n° 59, 1953-1954). Dit ontwerp werd ons door de Senaat overgemaakt.

De achtbare heer Minister van Openbaar Onderwijs verwijst, alvorens zijn uiteenzetting aan te vangen naar de Memorie van toelichting n° 446 (1952-1953) en naar het verslag n° 495 (1952-1953) door de Senaat uitgegeven.

Vermits deze documenten in het bezit zijn van al de Kamerleden kon de heer Minister bondig zijn en was de bespreking het eveneens.

De heer Minister sprak zich als volgt uit :

De reglementering inzake terbeschikkingstelling van het onderwijzend personeel is vervat in het Koninklijk besluit van 18 Juli 1933, genomen krachtens en ter uitvoering van de wet van 17 Mei 1933, waarbij aan de Koning bijzondere machten worden verleend. Daarom kan zij slechts door een wet worden gewijzigd.

Au cours de sa réunion du 16 décembre 1953, votre Commission de l'Instruction Publique a examiné le projet de loi modifiant le règlement relatif à la mise en disponibilité du personnel enseignant (Doc. Parl. n° 59, 1953-1954). Ce projet nous a été transmis par le Sénat.

Avant son exposé, M. le Ministre de l'Instruction Publique s'est référé à l'Exposé des Motifs, figurant au document n° 446 (1952-1953), et au rapport, publié par le Sénat sous le n° 495 (1952-1953).

Tous les membres de la Chambre étant en possession desdits documents, M. le Ministre a pu se contenter d'un exposé succinct; la discussion également a été fort brève.

M. le Ministre s'exprima comme suit :

La réglementation relative à la mise en disponibilité du personnel enseignant fait l'objet de l'arrêté royal du 18 juillet 1933 pris en exécution de la loi du 17 mai 1933 attribuant au Roi des pouvoirs spéciaux. C'est pourquoi elle ne peut être modifiée que par une loi.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Heyman, voorzitter; Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Orij, de heren De Clerck, Dujardin (Henri), Eneman, Gaspar, Loos, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe (Albert), Verbist, Verlackt. — Bracops, Collard, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Dejardin (Georges), Eekelers, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hoyaux, Huysmans, Vercauteren, — Destenay, Mundeleer.

Zie :

59 : Ontwerp overgemaakt door de Senaat.

(1) Composition de la Commission : MM. Heyman, président; Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, MM. De Clerck, Dujardin (Henri), Eneman, Gaspar, Loos, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe (Albert), Verbist, Verlackt. — Bracops, Collard, Mme Copée-Gerbinet, MM. Dejardin (Georges), Eekelers, Mme Groesser-Schroyens, MM. Hoyaux, Huysmans, Vercauteren. — Destenay, Mundeleer.

Voir :

59 : Projet transmis par le Sénat.

Het ontwerp n° 59 heeft hoofdzakelijk ten doel, de terbeschikkingstelling wegens ambtsopheffing, die thans alleen voor de gemeentelijke onderwijzers geldt, ook toepasselijk te maken op het lekepersoneel van de aangenomen en aanneembare onderwijsinrichtingen.

Die uitbreiding wordt door de omstandigheden gewettigd.

De Memorie van toelichting, die het bij de Senaat ingediende ontwerp vergezelt, bevat in dit opzicht alle gewenste inlichtingen.

Tot dusver ging de Staat voort met het uitbetalen van de wedde der boventallige onderwijzers, tot zich, naar aanleiding van het vertrek of het overlijden van een personeelslid, een gelegenheid voordeed om hun post af te schaffen. De Minister had nochtans het recht, van ambtswege de overbodige toelage in te trekken, maar hij maakte van dit recht geen gebruik. Tijdens de periode van achteruitgang der schoolbevolking, tussen 1939 en 1949, waren de omstandigheden niet gunstig voor het toepassen van dergelijke maatregel, welke zou hebben geleid tot de terbeschikkingstelling van talrijke onderwijzers, die niet licht een andere betrekking zouden hebben gevonden.

De merkelijke stijging van het aantal leerlingen en de daarmee gepaard gaande inrichting van nieuwe klassen bieden thans gelegenheid om de boventallige leerkrachten opnieuw te plaatsen.

De maatregel, waarbij aan de overtollige posten van ambtswege de toelagen worden onttrokken, en waarbij tevens aan de onderwijzers, zowel uit het vrij als uit het gemeentelijk onderwijs, de zekerheid wordt verleend dat zij, in afwachting van hun herplaatsing, niet van inkomsten zullen verstoken zijn, komt dus thans zeer gelegen.

Nochtans heeft het Bestuur bedoelde maatregel slechts met omzichtigheid toegepast. De toelage werd slechts ingetrokken in gevallen, waar de post in kwestie voorgoed overtollig is geworden.

Hier volgen twee voorbeelden, die aantonen hoe daarbij te werk wordt gegaan :

Eerste voorbeeld. — Gemeentelijke Scholen.

— Gemeente X... : 660 inwoners.

— Op 1 September 1952 bedroeg het aantal leerlingen, geboren tussen 1939 en 1946, d. w. z. : leerplichtigen : 28 jongens, 31 meisjes.

— De bevolking der gemeentescholen, — de enige aldaar bestaande scholen, — bedroeg : Jongensschool : 20 leerlingen voor twee klassen; Meisjesschool : 29 leerlingen voor twee klassen.

— Er zijn dus twee klassen overbodig.

Tijdens de eerstvolgende schooljaren, tot 1958-1959, zal het aantal leerplichtige kinderen niet voldoende toenemen om ooit het schoolbevolkingscijfer te bereiken, dat voor het behoud van deze vier klassen vereist is. Het aantal jongens zal op geen enkel ogenblik meer dan 30, het aantal meisjes niet meer dan 34 bedragen.

Van de andere kant tellen de leerkrachten weinig dienstjaren, en valt binnen afzienbare tijd geen enkel vertrek te verwachten.

Uit het behoud van de overtollige klassen voor onbepaalde tijd zouden dus voor de Staat gedurende lange jaren nutteloze lasten voortvloeien.

In dergelijk geval wordt als volgt te werk gegaan :

— Beslissing van de Gemeenteraad, waarbij de overtollige klassen worden afgeschaft;

Le projet n° 59 a pour objet principal d'étendre au personnel laïc de l'enseignement adopté et adoptable la mise en disponibilité par suppression d'emploi qui n'est actuellement applicable qu'aux instituteurs communaux.

Cette extension est justifiée par les circonstances.

L'exposé des motifs du projet déposé au Sénat contient à cet égard les précisions désirables.

Jusqu'à présent l'Etat continuait à payer le traitement des instituteurs en surnombre jusqu'à ce que l'occasion se présentait de supprimer leur poste par suite d'un départ ou d'un décès dans le personnel. Le Ministre avait cependant le droit de supprimer, d'office, le subside superflu, mais il n'a pas usé de cette faculté. Pendant la période de régression de la population scolaire entre 1939 et 1949, les circonstances se prêtaient mal à l'application d'une telle mesure qui aurait abouti à mettre en disponibilité de nombreux instituteurs qui auraient trouvé un autre emploi.

La forte augmentation du nombre des élèves et la création consécutive de nouvelles classes permettent actuellement de réaffecter les agents en surnombre.

La suppression d'office des subventions aux postes superflus, combinée avec la garantie, pour les instituteurs libres comme pour les instituteurs communaux, de ne pas se trouver sans ressources en attendant leur réaffectation, vient donc à son heure.

L'administration n'a cependant appliqué ces mesures qu'avec discernement. Le retrait de la subvention n'a été appliqué que dans des cas où la population de l'école visée restera irrémédiablement déficitaire.

Voici deux exemples qui illustrent la manière de procéder :

Premier exemple. — Ecoles communales.

— Commune de X... : 660 habitants.

— Au 1er septembre 1952, le nombre des élèves nés de 1939 à 1946, c. à. d. soumis à l'obligation scolaire était de 28 garçons et 31 filles.

— La population des écoles communales, les seules existantes, était de : Ecole pour garçons : 20 pour 2 classes; Ecole pour filles : 29 pour 2 classes.

— 2 classes sont superflues.

Ce mouvement de la population en âge d'école pour les années scolaires prochaines jusqu'à 1958-59, n'accuse pas un accroissement suffisant pour que les 4 classes actuelles soient un jour suffisamment peuplées. Le nombre de garçons ne dépassera pas 30 et celui des filles 34.

D'autre part, le personnel enseignant compte peu d'années de services et aucun départ n'est à prévoir avant longtemps.

Le maintien sans limite des classes superflues entraînerait donc pendant de nombreuses années des charges inutiles pour l'Etat.

En ce cas la procédure appliquée est la suivante :

— Délibération du conseil communal portant suppression des classes superflues;

— Advies van de Bestendige Deputatie en goedkeuring van de beslissing door de Koning, overeenkomstig artikel 6 van de wet van 10 Juni 1937;

— Terbeschikkingstelling van een lid van het personeel naar keuze van de Gemeenteraad.

Het terbeschikking gestelde personeelslid ontvangt een wachtgeld, dat gedurende de eerste twee jaren gelijk is aan de activiteitswedde, en vervolgens van jaar tot jaar geleidelijk vermindert tot het een dertigste van de activiteitswedde per dienstjaar bedraagt. Dit wachtgeld valt voor $\frac{3}{5}$ ^{de} ten laste van de Staat en voor $\frac{2}{5}$ ^{de} ten laste van de gemeente.

Het wachtgeld kan worden ingetrokken wanneer het personeelslid de leeftijd van 50 jaar bereikt en ten minste 28 jaren werkelijke dienst telt, waarbij twee jaren worden gevoegd voor het bezit van het diploma.

Wanneer de betrokkene de leeftijd van 60 jaar bereikt en 15 jaren dienst telt, mag hij niet meer terbeschikking worden gesteld of gehouden.

Bij uitzondering werden de boventallige leerkrachten tijdens het schooljaar 1953-1954 in dienst gehouden. De terbeschikkingstelling werd dus niet ten uitvoer gelegd, en de activiteitswedde van de betrokkenen blijft ten laste van de Staat. Evenwel zal de tijdspanne, tijdens welke zij in dienst werden gehouden, van de inwerkingtreding van de thans besproken wet af medegerekend worden voor het vormen van de periode van twee jaar gedurende welke het terbeschikking gestelde personeelslid recht heeft op zijn volledige wedde (art. 6 van het ontwerp).

* * *

2de voorbeeld. — Aangenomen of aanneembare school.

De maatstaven, die worden aangewend om een beslissing tot intrekking van een toelage te verantwoorden, verschillen niet van die, welke hierboven voor het gemeentelijk onderwijs werden uiteengezet.

In het thans geldende stelsel heeft die intrekking van de toelage tot gevolg, dat de onderwijzer van een vrije school zijn betrekking verliest en praktisch zonder inkomsten blijft, terwijl hij, wanneer de nieuwe wet wordt toegepast, ter beschikking zal worden gesteld wegens ambtsopheffing, met dezelfde geldelijke voordelen als daar voor de gemeentelijke onderwijzers aan verbonden zijn.

Het wachtgeld wordt uitgekeerd:

a) door de Staat ($\frac{3}{5}$ ^{de}) en door de gemeente ($\frac{2}{5}$ ^{de}), voor de onderwijzers van aangenomen scholen;

b) volledig door de Staat, voor de onderwijzers van aanneembare scholen.

Het wachtgeld zal worden ingetrokken onder dezelfde voorwaarden als voor de gemeentelijke onderwijzers.

Wegens de zware financiële lasten die er voor de Staat uit voortvloeien, zullen de beslissingen van de Schoolcomité's in zake terbeschikkingstelling slechts voor tenuitvoerlegging vatbaar zijn na goedkeuring door de Minister (art. 2).

* * *

Het spreekt vanzelf dat ter beschikking gestelde onderwijzers, die een herplaatsing zouden weigeren, hun wachtgeld kunnen verbeuren wanneer zij in dienst waren bij het vrij onderwijs, of als ontslagnemend worden beschouwd wanneer zij tot het gemeentepersoneel behoren.

De beschikkingen dienaangaande zijn vervat in artikel 2 van het ontwerp.

Daarop volgt een korte bespreking.

— Avis de la Députation permanente et approbation par le Roi de cette délibération conformément à l'article 6 de la loi du 10 juin 1937;

— Mise en disponibilité d'un membre du personnel au choix du conseil communal.

L'agent en disponibilité bénéficie d'un traitement d'attente égal pendant les deux premières années au traitement d'activité et réduit alors progressivement d'année en année jusqu'à la limite d'un trentième, par année de service, du traitement d'activité. Ce traitement est pour les $\frac{3}{5}$ à charge de l'Etat et pour les $\frac{2}{5}$ à charge de la commune.

Le traitement d'attente peut être supprimé lorsque l'agent atteint l'âge de 50 ans et compte au moins 28 années de services effectifs auxquelles s'ajoutent deux années pour la possession du diplôme.

Lorsque l'agent atteint l'âge de 60 ans et compte 15 années de services il ne peut être mis ni maintenu en disponibilité.

A titre exceptionnel, pendant l'année scolaire 1953-1954, les agents en surnombre ont été maintenus en service. La mise en disponibilité n'a donc pas été appliquée et le traitement d'activité des intéressés est resté à charge de l'Etat. Néanmoins la période de maintien en activité comptera, à partir de l'entrée en vigueur de la loi actuellement en discussion, pour former la période de deux années pendant laquelle l'agent en disponibilité a droit à son traitement plein (article 6 du projet).

* * *

2me exemple. — Ecole adoptée ou adoptable.

Les critères qui servent de base d'appréciation pour justifier la décision de suppression d'un subside ne sont pas différents de ceux qui ont été exposés plus haut en ce qui concerne l'enseignement communal.

Cette suppression qui, sous le régime actuellement en vigueur, avait pour conséquence de faire perdre à l'instituteur libre l'emploi qu'il occupait et qui le privait pratiquement de ressources, va entraîner, par application de la loi nouvelle, sa mise en disponibilité par suppression d'emploi avec les mêmes avantages pécuniaires que pour les instituteurs communaux.

Le traitement d'attente sera supporté:

a) pour l'instituteur adopté, par l'Etat ($\frac{3}{9}$) et par la commune ($\frac{2}{5}$);

b) pour l'instituteur adoptable, par l'Etat pour la totalité.

Les conditions de suppression du traitement d'attente seront les mêmes que pour les instituteurs communaux.

En raison des charges financières qu'elles entraînent pour l'Etat les décisions des comités scolaires relatives à la mise en disponibilité ne seront exécutoires qu'après approbation du ministre (art. 2).

* * *

Il va sans dire que les instituteurs en disponibilité qui refuseraient d'accepter un déplacement, pourront être privés de leur traitement d'attente s'ils sont en fonction dans l'enseignement libre ou considérés comme démissionnaires, s'ils sont agents communaux.

L'article 2 du projet contient les dispositions relatives à ce sujet.

Une brève discussion a eu lieu ensuite.

Meerdere leden, behorend tot verschillende partijen, wensen het verlagen van het minimum aantal leerlingen per klas. Een eminent lid van de Commissie is de overtuiging toegedaan, dat 20 leerlingen per klas een maximum moet zijn. Een algemene strekking in die richting is bij alle commissieleden waar te nemen.

Een commissaris betreurt, dat de heer Minister zijn toevlucht heeft genomen tot artikel 4 van het Koninklijk besluit van 1928; hij geeft toe, dat de terbeschikkingstelling de geslagen wonden enigszins zal zalven; hij dringt er ten stelligste op aan, dat hetzelfde aantal leerlingen per klas in het lager Rijksonderwijs en in het gemeentelijk onderwijs zou doorgevoerd worden, alvorens over te gaan tot terbeschikkingstellingen. Hetzelfde lid wil weten hoeveel van de 502 bedreigde leerkrachten overgeplaatst zijn of hun pensioen hebben genomen.

Uit een antwoord van de heer Minister blijkt, dat er voor 239 een gunstige oplossing werd gevonden; 109 zijn verplaatst en 130 hebben hun pensioen aangevraagd.

De overblijvende 263 zullen, naar de mening van de heer Minister, gemakkelijk een plaats vinden op 1 September 1954, datum waarop er $\pm$ 1.000 nieuwe klassen zullen worden opgericht.

Een lid wijst nog op de moeilijkheden, die onvermijdelijk ontstaan bij onderwijzersoverplaatsingen van gemeentelijke besturen, die jaloers op hun autonomie inzake benoemingen waken, zich niet zo gemakkelijk aan banden laten leggen.

Een commissielid stelt nog twee vragen (zie tekst van vragen en antwoorden hierbij).

Het wetsontwerp n° 59 werd aangenomen met 9 stemmen tegen 6 onthoudingen.

De Verslaggever,

A. VANDEN BERGHE.

De Voorzitter,

H. HEYMAN.

Plusieurs membres de la Commission, appartenant à différents partis, souhaitent une réduction du nombre minimum d'élèves par classe. Un membre éminent de la Commission est persuadé que le chiffre de 20 élèves par classe devrait constituer un maximum. On a constaté une tendance générale dans ce sens chez tous les commissaires.

Un commissaire regrette que M. le Ministre ait eu recours à l'article 4 de l'arrêté royal de 1928; il admet que la mise en disponibilité cicatriscera quelque peu les plaies; il a insisté de la façon la plus formelle pour voir adopter l'égalité du nombre d'élèves par classe dans l'enseignement de l'Etat et dans l'enseignement communal avant de recourir à des mises en disponibilité. Le même membre désirerait savoir également combien, parmi les 502 membres du personnel enseignant menacés, ont été déplacés et combien ont pris leur pension.

Il résulte d'une réponse de M. le Ministre, qu'une solution favorable a été trouvée pour 239 d'entre eux : 109 membres ont été déplacés et 130 ont demandé leur mise à la retraite.

Le reste, soit 263 membres du personnel, trouvera aisément, estime M. le Ministre, à se placer le 1er septembre 1954, date à laquelle il sera créé environ 1.000 nouvelles classes.

Un membre signale encore les difficultés qui surgissent inévitablement, à l'occasion de déplacements d'instituteurs communaux, avec les administrations communales, qui jalouses de leur autonomie en matière de nominations opposent souvent de la résistance.

Un membre de la Commission a posé deux questions. (En annexe : les questions et les réponses).

Le projet de loi n° 59 a été adopté par 9 voix et 6 abstentions.

Le Rapporteur,

A. VANDEN BERGHE.

Le Président,

H. HEYMAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

VRAAG 1 :

De heer Minister laat opmerken dat voor de scholen waar het bewezen wordt dat de schoolbevolking in de naaste toekomst zal stijgen, hij niet is overgegaan tot de afschaffing van een overtollig ambt.

Nochtans wordt aangemerkt dat wanneer een mutatie zich voordoet, de interimaris niet wordt aanvaard, hetgeen de teloorgang van een school met toekomst in de hand werkt.

Kan er voor deze gevallen met een mutatie een mildere toepassing gebeuren inzake afschaffing van ambten ?

ANTWOORD :

De toekenning of het behoud der subsidies aan de lagere- en bewaarscholen wordt geregeld door schikkingen die het minimumgetal van de gemiddelde bevolking per klasse voorzien.

Indien een school dit minimum niet meer bereikt, dan bevindt zich de Minister, voor de volgende keuze :

Of wel wachten tot dat de toestand door het weggaan van leden van het personeel geregeld wordt door middel van afschaffing van de overtollige ambten;

Of wel toepassing maken van de beschikking voorzien bij artikel 4 van de Koninklijke besluiten van 29 en 31 December 1928 en ambtshalve vanaf het volgende schooljaar de overtallige subsidies afschaffen. Deze afschaffing heeft de terbeschikkingstelling van het boventallig personeel ten gevolge.

Er wordt van deze laatste maatregel geen gebruik gemaakt wanneer de vooruitzichten, gebaseerd op de demografische toestand der gemeente, een genoegzame verhoging van de schoolbevolking gedurende de komende jaren laat veronderstellen. Het zou in dit laatste geval geen voordeel opleveren een ambtenaar ter beschikking te stellen (volle wedde gedurende 2 jaar) die men dan vervolgens terug in dienst zou moeten roepen.

Maar er is geen enkel beletsel, zelfs in deze gunstige veronderstelling, om tijdelijk een overtallig ambt af te schaffen wanneer iemand van het personeel weggaat vooraleer de voorziene verhoging van schoolbevolking zich verwezenlijkt heeft.

De administratie past in dit geval een regel toe die in verscheidene circulaire's werd aangehaald. Het prijsgeven van deze regel zou een grote schade betrekken aan de openbare financiën.

VRAAG 2 :

Volgens het wetsontwerp worden de gemeentelijke onderwijzers die weigeren een openbare functie te aanvaarden in gelijk welk deel van het land, waaraan een wedde verbonden is ten minste gelijk aan hun wachtgeld, als ontslagnemers beschouwd.

Dat deze tekst een overname is van vroegere teksten opgemaakt in andere tijdsomstandigheden, neemt niet weg dat deze gemeentelijke ambtenaren thans de volgende bemerking maken :

« Onze collega's die per toeval in de voorbereidende afdelingen » fungeren van de R. M. S. zijn niet onderhevig aan deze beschikking, » daar de criteria inzake schoolbevolking niet dezelfde zijn. »

De strijd tussen de openbare scholen onderling wordt hierdoor verscherpt in het nadeel van de gemeentelijke scholen.

Is het mogelijk overal dezelfde criteria inzake schoolbevolking te doen toepassen ?

ANTWOORD :

De terbeschikkingstelling wegens ambtsontheffing is ook toepasselijk op de in dienst zijnde onderwijzers in een Staatsinstelling. De verplichting voor een dergelijke ter beschikking gestelde agent, om een ander openbaar ambt te aanvaarden, is voorzien bij artikel 2 van het voorstel.

De gemengde commissies van het lager- en middelbaar onderwijs werden geraadpleegd aangaande de mogelijke eenmaking der voorschriften met betrekking tot de ontubbeling van klassen in de voorbereidende afdelingen van de middelbare instellingen en in de lagere gemeentelijke en vrije scholen.

Het probleem is nog altijd ter studie.

QUESTIONS ET REPONSES.

QUESTION 1 :

M. le Ministre fait remarquer que pour les écoles où il est établi que la population scolaire augmentera pendant les prochaines années, il n'a pas procédé à la suppression d'un emploi superflu.

Il est cependant observé que lorsqu'une mutation survient, l'interimaire n'est pas admis, ce qui est de nature à entraîner la disparition d'une école d'avenir.

Dans ces cas, une application moins rigoureuse des règles en matière de suppression d'emploi peut-elle être faite à la faveur d'une mutation ?

RÉPONSE :

L'octroi ou le maintien des subsides aux écoles primaires et gardiennes est réglementé par des dispositions qui prévoient des chiffres minima de population moyenne par classe.

Lorsqu'une école n'atteint plus ce minimum, le ministre se trouve devant l'alternative suivante :

Ou bien attendre que des départs dans le personnel permettent de régulariser la situation par la suppression des emplois superflus;

Ou bien faire usage de la disposition prévue à l'article 4 des arrêtés royaux des 29 et 31 décembre 1928 et supprimer d'office, à partir de l'année scolaire suivante, les subsides en surnombre. Cette suppression d'office doit entraîner la mise en disponibilité du personnel superflu.

Il n'est pas fait usage de cette dernière mesure lorsque les prévisions fondées sur la situation démographique de la commune font escompter un relèvement suffisant de la population scolaire au cours des prochaines années. Il n'y aurait, dans ce cas, aucun avantage à mettre en disponibilité (traitement plein pendant 2 ans) un agent qu'il faudrait ensuite rappeler en service.

Mais il n'y a aucun inconvénient, même dans cette hypothèse favorable, à supprimer temporairement l'emploi superflu lorsqu'un départ se produit dans le personnel avant que le relèvement escompté de la population scolaire se soit réalisé.

L'administration applique en cela une règle énoncée dans de nombreuses circulaires. L'abandon de cette règle causerait un grave préjudice aux finances publiques.

QUESTION 2 :

D'après le projet de loi, les instituteurs communaux sont considérés comme démissionnaires s'ils refusent d'accepter dans une partie quelconque du pays des fonctions publiques, auxquelles est attaché un traitement au moins égal à leur traitement d'attente.

Le fait que ce texte reprend des textes antérieurs, rédigés en d'autres circonstances, n'empêche pas que ces agents communaux font maintenant la remarque suivante :

« Nos collègues exerçant par hasard leurs fonctions dans les sections préparatoires des E. M. E. ne sont pas soumis à cette disposition, les critères en matière de population scolaire n'étant pas les mêmes. »

Cette différence a pour effet d'envenimer la lutte entre les écoles publiques, au détriment des écoles communales.

Ne serait-il pas possible d'appliquer partout les mêmes critères en matière de population scolaire ?

RÉPONSE :

La mise en disponibilité par suppression d'emploi est applicable également aux instituteurs en fonctions dans un établissement de l'Etat. L'obligation, pour un tel agent mis en disponibilité, d'accepter une autre fonction publique, est prévue à l'article 2 du projet.

Les Commissions mixtes de l'Enseignement primaire et de l'Enseignement moyen ont été consultées concernant la possibilité d'unifier les règles relatives aux dédoublements de classes dans les sections préparatoires des établissements d'enseignement moyen et dans les écoles primaires communales et libres.

La question est toujours à l'étude.